

XXXII. évfolyam

49.-ik szám

Egyes szám ára

10 fillér

Negyedévre 1-20 P.

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelenik
szombaton
Ír-deteéseket
felvesz
a kiadóhivatal
Telefonszám
10.

Tizenötödikén választ Sátoraljaújhely

A közigazgatás rendezéséről szóló törvény alapján Sátoraljaújhely megyei város képviselőtestülete ujjáalakítandó. A képviselőtestület választását december hó 15 napjára tűzte ki Zemplénmegye alispánja.

A választási előkészületek már huzamosabb idő óta folytak, a különböző pártok megkezdették a szervezkedést, mikor Széll József főispán értekezletet hívott egybe a békés megegyezés érdekében.

Az értekezleten a város különböző társadalmi rétegeinek közszereplő férfiai jelentek meg politikai pártállásra való tekintet nélkül.

Megnyitó beszédében a főispán megindokolta az értekezlet összehívását és a következőket mondotta: — Sátoraljaújhely város rendkívül súlyos anyagi helyzetben van, igen nehéz problémák várnak megoldásra, melyek kihatnak a város jövőjére. Szükséges tehát, hogy minden párt, osztály és felekezeti szempontot félretéve, megfelelő képességekkel rendelkező és önzetlen férfiak kerüljenek a képviselőtestületbe és főleg olyanok, akikben megvan a város érdekében való munkakészség és áldozni akaráss. A közel jövőben aktuálissá váló sorsdöntő problémák közmegegyezést keltő megoldhatása érdekében kerülni kell minden harcot, minden viszályt és ezért kéri, hogy a különböző pártok és csoportok békésen, becsületes őszinteséggel, minden hátsógondolat nélkül igyekezzenek megegyezésre jutni és egy közös listára felvenni azokat, akik méltók és hivatottak a város ügyeit intézni.

A főispán kérését csak még jobban alátámasztották Payer Ferenc püspöki helynök szavai, aki nyomatékosan hangoztatta, hogy csak a békés együttműködés, minden párt- és felekezeti szempont kikapcsolása szolgál-

hatja a nehéz helyzetben levő város érdekeit.

Az értekezlet tagjai — egyetlen kivétellel — azonnal és fenntartás nélkül tették magukévá Széll főispán helyes és céltudatos kérését és az értekezlet által kiküldött bizottság megkezdette a lista összeállítását.

A békés megegyezés mégsem jöhetett létre.

Akik a legutóbbi képviselőtestületi választáskor kritikát nehezen álló módszerekkel szegték meg a létrejött megegyezést, hatalmi kérdésként kezelték a lista összeállítását és a paktumot csak arra akarták fel-

használni, hogy folytathassák működésüket ott, ahol abbahagyták. Folytathassák működésüket, mellyel ezt szerencsétlen várost — talán öntudatlanul — a szakadék szélére vezették, folytathassák a halogatást, a semmit észre nem vevést, a csodavárást, mikor előttünk az előidézett helyzet, mely azonnali és ha fájdalmat okozóan is, de energikus cselekvést kíván.

Nem a békés megegyezést őszintén keresőkön mulott, hogy nem jött létre az egyezés, mert ezek teljes egészében átéreztek a főispán és Payer Ferenc szavait és őszintén, minden hátsógondolat nélkül voltak készek a becsületes együttműködésre

Nem ők az oka, hogy a főispán helyes, okos, céltudatos elgondolása nem lett valósággá és ezért felemelt fejvel, nyiltan, de feltartóztatlan erővel mennek tovább eredeti utjukon, azon az uton, mely a közelmúltbanál szebb, jobb, barátságosabb jövő felé vezet.

Felvesszük a küzdelmet, de nem ismernek semmiféle más szempontot, mint a város érdekét. Ezt pedig csak azok ismerhetik és védhetik, akik szívvel, lélekkel, minden érdekükkel összeforrtak ezzel a szegény várossal, mely bár csonka és szegény, de a mienk — ujhelyiekké.

A Városi Polgári Párt szervező bizottsága nevében
Schiller Kálmán

63%-ra szállította le az alispán Ujhely pótadóját

Dr. Dubay felebbezésének eredménye. — A vágóhid és Diana-fürdő kikerül a Közművek kezeléséből. — A megyei hozzájárulás emelkedése még nem szerepel a költségvetésben és ezért

a belügyminiszter újból emelni fogja a pótadót.

A sátoraljaújhelyi képviselőtestület ülésén, az 1930. évi költségvetés tárgyalásánál, dr. Dubay István beszédében bejelentette, hogy a költségvetés több tételét megfelelbezi. Elmondta azt is, hogy — tapasztalatai alapján — nem vár eredményt az alispánhoz benyújtandó felebbezéstől, ellenben biztosra veszi, hogy a belügyminiszter majd, mint a múltban történt, most is alapos revízió alá fogja venni a város költségvetését.

Meg kell állapítanunk, hogy dr. Dubay tévedett. Bernáth alispán határozata részben, sőt nagyrészen igazat adott a benyújtott felebbezésnek, aminek látható eredménye, hogy

a képviselőtestület által 74 és fél százalékban megállapított pótadót 63 százalékra szállította le.

Helyesebben: az alispán a pótadót lényegileg csak 72 és fél százalékról szállította le, mert 2 százalék csökkentést már az idézett elő, hogy a törvényhatósági bizottság nem hagyta jóvá a tisztviselők részére megszavazott pótilletményeket.

Az alispáni határozat érdekesebb megállapításai a következők:

A személyi járandóságoknál 2036 pengőt törölt, mert egyes tisztviselők illetményeit nem a tényleges állapotnak megfelelő és törvényszerű összegben irányozták elő.

A polgári iskoláknál a 8588 pengő előirányzatot 1700 pengőre csökkentette a nemrégiben ismertetet a kultuszminiszteri leirat alapján.

A tisztviselők arcképes igazolványainak térítési díjánál 1840 pengőből 512 pengőt törölt, mert ennyi a valóságos szükséglet.

A csatornák fenntartására előirányzott 5000 pengőből 2500 pengőt törölt, mert az e címen 1928. és 1929. évekre előirányzott összeget is más célra használták fel.

A Vörös Ökör épület fenntartásánál 8500 pengőből 8000 et törölt. Az összeget a mozinak színház céljára való részbeni átalakítására és a kertben egy fedett helyiség építésére vették fel a költségvetésbe. — Az alispán szerint ezek az építkezések egyrészt el is maradhatnak

egyelőre, másrészt, nincs részletes költségvetés az összeg mikénti felhasználásáról. De törölte azért is, mert a Vörös Ökör

évi amortizációja 87.000, a függőkölcsönök kamata 25.700, vagyis 112.700 pengő kiadással szemben a jövedelem csak 67.400 pengő, tehát a város évenként 45.300 pengőt fizet rá a Vörös Ökör épületre.

Ennél a tételnél — ezt mi jegyezzük meg — csak egy baj van: a szimpad átalakítása már megtörtént és a fedett kerti helyiséget is felépítették. Ugy látszik az alispáni határozatból, hogy ez nem történt egész szabályszerűen ezért az is kérdés — fedezett a törlés után nem lévén — ki fogja ez építkezések költségeit fizetni?

A bevételi oldalon fel emeli az alispán az alkalmazottak kereseti adóját 3000, a forgalmi adó részesedést 900, a végrehajtási díjakat 500 pengővel az 1928-as zárszámadás és az évi költségvetés alapján. Mi azt hisszük, a városi költségvetés volt az esetekben realisabb,

kivéve — sajnos — talán a végrehajtási díjakat.

A villanygyártól járó városi részesedést 780, a mozdószínházét 117, a vágóhidét 117 és a víztelepét 546 pengővel emeli az alispán, mert az üzemeknél ennyit törlött a személyzeti kiadásokból. Ennek az indoka az, hogy az alispán — az üzemi számvizsgáló bizottság javaslata alapján — elrendelte az 1928. évi zárszámadást jóváhagyó határozatával az üzemeknél alkalmazott rajzoló állásának azonnali megszüntetését és a rajzoló fizetését mégis beállították a költségvetésbe.

Az alispán által eszközölt változtatások

a kiadásoknál 32259 pengő csökkenést, míg a bevételeknél 7160 pengő emelkedést tesznek ki.

A közművek költségvetésénél újból intézkedik az alispán a rajzoló állás megszüntetése iránt, majd, helyt adva dr. Dubay felelősségének, felhívja a polgármestert, tegyen sürgősen előterjesztést a képviselőtestületnek, hogy

a vágóhidat a közművek kezeléséből a város kezelésébe adják át

Megállapítja az alispán, hogy a vágóhidat jelenleg is a városi állatorvos és a jávadalmi hivatal kezeli, a mostani helyzet, hogy a bevételt átadják a közműveknek, teljesen indokolatlan, annál inkább, mert a vágóhidnak a város kezelésébe való átadása esetén fizetésekben 1740, renumerációban 1500, különféle számlákon 570, irodabéren 400, fürdővesztésénél 6520, összesen 10.966 pengő takarítható meg, ami a pótdadót 30%-kal csökkenti.

Ugyancsak utasítja az alispán a polgármestert, tegyen előterjesztést a képviselőtestületnek, hogy

a Diana-fürdőt esetleg csak a fenntartás ellenében adják bérbe.

*

A végső szót a költségvetés ügyében azonban a belügyminiszter fogja kimondani. Es itt fog valószínűleg érvényre jutni dr. Dubay felelősségének az a része, melyet nem vett figyelembe az alispán.

Dr. Dubay ugyanis megfeleltet — a belügyminiszternek lapunkban korábban ismertetett rendelete alapján — az üzemi és számvizsgáló bizottság városi tisztviselő tagjai részére a közüzemek terhére megállapított

jutalékot is. A belügyminiszter ugyanis az ezévi költségvetést jóváhagyó határozatában megtiltotta az ilyen jutalékok kiadását és ezt a belügyminiszteri rendeletet az alispán nem érvényesítette.

Még egy érdekes és fontos hiánya van az alispáni határozatnak: a megyei hozzájárulásnak az ezévi alapon való

Kisebb lett a Hegyalja

Szegi, Bodrogsára, Hercegkut és Makkoshotyka az új bortörvény szerint nem tartoznak a Hegyaljához

Az utóbbi idők törvényalkotásai alaposan messze elmaradnak a háború előtti ekhez mérve. Szinte alig van törvényünk, melyben ne volna hiányosság, vagy legalább homályos, félreérthető részletek.

A bortörvény, az 1924. évi és az azt módosító 1929. évi törvényben talán fokozottan fellelhetők a közelmúltban tapasztalt hibák. Még nagyobb hibákat fedezhetünk azonban fel bennük, ha hegyaljai szempontból tesszük e törvényeket bírálat tárgyává. Nem akarunk most a bortörvénynek a Hegyaljára nézve káros rendelkezéseivel foglalkozni, hiszen ezekkel alaposan foglalkoztak az érdekképviseletek. Csak leszögezzük, hogy a sok ankét, memorandumnak semmiféle eredménye sem volt, ami természetes a nagy szerelem mellett, melyet a földművelésügyi minisztérium a Hegyalja iránt érez.

Van azonban a törvénynek egy hibája, melyen könnyen lehetett volna, sőt egyenesen kellett volna segíteni.

A bortörvény ugyanis felsorolja azokat a községeket, amelyek a Tokajhegyalja zárt borvidékéhez tartoznak, de ezek között nem szerepel

Szegi, a Hegyalja gyöngye, továbbá Bodrogsára, Hercegkut és Makkoshotyka. Ezeket a bortörvény kifeljette a Hegyaljából.

A Gazdasági Egyesület már észrevette ezt a hibát, mikor a bortörvény tervezetét megkapta és felirt a földművelésügyi minisztériumnak. Az egyesület megbízottja először is bejelentette ezt a nagy felületességre valló hibát a minisztériumban megtartott ankét. Mindez nem használt, a javaslatból törvény lett, anélkül, hogy ezt a felületességet helyrehozták volna.

Ma tehát az a helyzet, hogy e négy község nem tartozik zárt területhez és így ezekbe — a Hegyalja körébe — bármely fajta bort bárminő

beállítását változatlanul hagyta, holott a megye költségvetéséből nyilvánvaló, hogy a hozzájárulás emelkedni fog, mégpedig alaposan, kb. 10%-kal. Ezt az emelést, ami így kiegyenlíti az alispán által eszközölt pótdadó leszállítását, az alispán a belügyminiszternek engedte át. A pótdadó tehát nem lesz alacsonyabb.

tételben be lehet hozni, amit lelkiismeretlen emberek igen könnyen kihasználhatnak a Hegyalja hírneve kárára.

Természetes azonban, hogy ilyenformán e községek a Tokajhegyaljai Hegyközségi Tanácsban — és ez teszi az ügyet újból aktuálissá — nem hajlandók résztvenni és Hercegkut például már meg is tagadta a tanács részére a hegyközségi törvényben megállapított hozzájárulások fizetését és példáját Szegi is követni fogja.

*

Annak idején közöltük, hogy a földművelésügyi miniszter a hegyközségi törvényhez kiadott végrehajtási utasításban — a törvénnyel ellentétben, mely a Hegyalja részére önálló hegyközségi tanács felállítását rendeli el — a Tokajhegyaljait közös tanácsban

foglalja össze Abaujmegyével. Bernáth alispán a törvény alapján állva, a hegyközségi tanácsot egyedül a Hegyalja részére alakította meg. A Gazdasági Egyesület viszont felirt a földművelésügyi miniszterhez és sérelmes intézkedése megváltoztatását kérte.

A reparáció ugyan eddig nem történt meg, de a miniszter legalább megmagyarázza intézkedését.

Azt mondja, hogy Abaujmegyét azért akarja egy hegyközségi tanácsban összehozni a Hegyaljával, mert a Hegyalja kicsi és így nem bírja egyedül az adminisztrációs költségeket.

Hogy a több mint 8000 hold Hegyalja, melyhez 29 község tartozik könnyebben viselhesse a terheket, hozzácsatolnak még 1738 hold szőlőt, mely 50—60 községen van elszórva.

Ezzel, ilyen módon akarják olcsóbbá tenni az adminisztrációt?

Igazán mosolyogni lehetne ezen a miniszteri naivitáson, ha ez az indoklás nem annyira jellemző a rendszerre, mellyel a Hegyaljait kezelik.

Húsz százalékkal növelik a Hegyaljai Hegyközségi Tanács jövedelmét és háromszorosára szaporítják a munkáját és költségeit. Így néz az ki, amikor a földművelésügyi miniszter segíteni akar a Hegyalján.

Bonyodalmak

László Ferenc főszámvevő nyugdíjazása körül.

Sátoraljujhely város képviselőtestülete a múlt hónapban nyugdíjazta László Ferenc városi főszámvevőt, aki teljes szolgálati idejének betöltése alapján önmaga kérte nyugdíjazását.

A városnak a nyugdíjazást kimondó határozatát már a megye is jóváhagyta, mikor most váratlan bonyodalmak merültek fel.

László Ferenc főszámvevő 1917. óta teljesít szolgálatot a városnál és szolgálati ideje, az állami szolgálattal együtt 35 év. Teljes nyugdíja elértéskéig 40 évi szolgálat kell és ezt oly módon érte el, hogy Sátoraljujhely város nyugdíjszabályrendelete a háborús éveket kétszeresen beszámíthatónak veszi az összes tisztviselők részére.

Ezzel szemben az állami tisztviselők nyugdíjtörvénye csak azon tisztviselők részére engedi meg a kétszeres beszámítást, akik haretéri szolgálatot teljesítettek — a bel-

ügyminiszter pedig kimondta, hogy az önkormányzatok nyugdíjszabályrendeletei az állami nyugdíjtörvénytől eltérő intézkedéseket nem tartalmazhatnak.

Sátoraljujhely város nyugdíjszabályrendeletének említett rendelkezése így módon törvénybe, illetve miniszteri rendeletben ütközve, hatálytalan, ami egyértelmű azzal, hogy László Ferenc főszámvevőnek csak 35 évi szolgálati ideje van, tehát szolgálati ideje betöltése címén nem nyugdíjazható.

A képviselőtestület nyugdíjazást kimondó határozata tehát, bár a törvényhatóság által jóváhagyott szabályrendeleten alapszik és bár magát a határozatot is jóváhagyta a megye, hatálytalan, mert a szabályrendelet és ennek következtében a nyugdíjazást kimondó határozat törvényt, illetve miniszteri rendeletet sért.

Törvényt sért pedig akkor

kell megszüntetni, amikor tudomásra jut, s így a városi nyugdíjszabályrendelet említett rendelkezését és vele együtt László főszámvéző nyugdíjazását most — a jóváhagyás után is — meg kell semmisíteni.

Minden esetre érdekes és ritkán előtorduló bonyodalmat okozott ez a nyugdíjazás.

Kulminációs emelkedés a fizetéseképtelenségeknél.

A kereskedelemügyi minisztériumhoz a napokban terjesztette föl a Magyar Tudakozó Egylet a november hónap fizetéseképtelenségeiről szóló jelentését. A beszámolókat dr. Hajdu Miklós vezérigazgatónak a rossz őszi szezon válságképet átfogó ismertetése kíséri, amely szerint a Magyar Tudakozó Egylet novemberben (zárójelben 1928. ugyanez idő szakának megfelelő adatai) 193 csődönkívüli kényszeregyességet (103) 44 csődöt (29), összesen 237 bírói fizetéseképtelenség (132) esetét tartotta számon, mi a válság- esetek együttes összegében október hónap 173 kényszeregyességével, 34 csődjével, illetve 207 bírói fizetéseképtelenségével szemben 14 49% a tavaly novemberi 132 inzulenciával szemben pedig 59,54% emelkedést jelent. Az elmúlt 11 hónapban egyébként 1590 csődönkívüli kényszeregyesség (1116), 371 csőd (350), összesen 1981 bírói fizetéseképtelenség (1466) fordult elő, ami 1928. ugyanez időszakával szemben 35-12% emelkedésnek felel meg. November hónap fizetéseképtelenségei az ideig tartó legmagasabb számaiban vetítik elénk a depressió tüneteit. A válság a kulminációja kapcsán dr. Hajdu Miklós vezérigazgató beszámolója a továbbiakban felsorakoztatja a korábbi évek adatait, amelyekből kitűnik, hogy a válsággarfikon több éve nem emelkedett az elmúlt hónap fizetéseképtelenségeinek számának magasságára. Ardekláció és a szanalás után csupán 1925 április és május, továbbá 1926 január—május hónapok bírói fizetéseképtelenségeinek esetszámai haladták túl az ideig tartó novemberének maximumát. A fizetéseképtelenségi válság és novemberi kulminációja különben messze túlmegegy az inzulenciák téli emelkedésének és idényszerű ingadozásainak mértékén is.

Sorsjegy Löw Mihálynál.

HIREK.

— **A kormányzó névnapján,** Miklós napján a szeretetnek és hódolatnak megnyilvánulását láttuk mindenhol. Az összes felekezetek templomaiban ünnepi Istentiszteletet tartottak a kormányzóért, melyen a hatóságok és hivatalok tisztviselői, a katonaság és igen nagyszámu közönség vettek részt. Ezen kívül minden iskolában megemlékeztek e napról, méltatva azokat a történelmi eseményeket, melyek központjában a kormányzó személye állott és áll ma is.

— **Megyegyűlés.** Széll József főispán Zemplénum megye törvényhatósági bizottságát f. hó 9-én, hétfőn d. e. 12 órára rendkívüli közgyűlésre hívta egybe. A közgyűlés tárgysorán különböző bizottságok megalakítása — a vármegye 1930. évi közüti költségeloirányzata — dr. Osztó Dezső volt ricei főszolgabíró nyugdíjazási ügye és a sátorlajújhelyi képviselőtestületi választáshoz választási elnök kiküldése szerepel.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Zemplénum megye közigazgatási bizottsága f. hó 9-én, hétfőn délelőtt 10 órakor tartja e havi rendes ülését.

— **Orvosi hír.** Dr. Nagy Árpád togorvos, jogászati főgátszati rendelőjét Sátorlajújhelyben Kazinczy-uca 33. szám alatt (Törvényszék mellett) az udvarban megnyitotta.

— **Rézgállakció.** A földmívelésügyi miniszter a szőlőgazdálkodás megsegítése érdekében a múlt évben megindított rézgállic segélyakciókat folytatni kívánja. Az akció keretében a jövő év tavaszán ismét 100 vagon 98—99 százalékos rézgállicot szándékozik a szőlőbirtokok között, a rézgállic vételárának kamatmentes hitelezése mellett kiosztani. Erre a rézgállicra birtoka arányában és figyelemmel a kiosztásra kerülő rézgállic keretére, minden szőlőbirtokos igényt tarthat. Az igényelhető rézgállic maximális mennyisége két holdanként 15 kgr. A rézgállic vételárát a Polgárdi lpartelep vasútállomás, vagonba rakva, métermázsánként netto 80 P.-ben állapították meg. A 2 százalékos forgalmi adó, mely a feladásnál utánvételeztetik, valamint a szállítási költség a vevőket terheli. A rézgállic vételárát a jövő év november hó 30-ig kamatmentesen hitelez a földmívelésügyi miniszter. A rézgállic a jövő év január hó 1-e és április hó 30-ika közötti időben kerül le szállításra. Akik a rézgállicra igényt tartanak, igényüket legkésőbb december 30-án déli 12 óráig jelentsek Sátorlajújhelyben a javadalmi hivatalban, közlegekben az előjárásra.

— **A vasárnapi munkaszünet a karácsony előtti utolsó vasárnapon.** A kereskedelemügyi miniszter — a belügyi és földmívelésügyi miniszterekkel egyetértve — kivételesen megengedte, hogy az ország egész területén a nyílt árusítási üzletek a december hó 22-ére eső vasárnapon reggel 7 órától délután 4 óráig legyenek nyitvatartathatók. Az égetett szeszes italok munkaszüneti, valamint a húsneműek árusítását korlátozó rendelkezéseket azonban ezen a vasárnapon is alkalmazni kell.

Elsőrendő töltőtollak

iridium hegyű aranytollal
rendkívül olcsó árban

3 havi
részletfizetésre

is kaphatók. Minden vásárló egy kütűnő

csavariront ingyen

kap a töltőtoll mellé

Sandesmann Miksa és Társa
könyvnyomda, írószerkesztőség
Sátorlajújhely Kazinczy-uca 5.
Telefon: 6.

— **Pályázat kavicsszállításra.** A sátorlajújhelyi államépítészeti hivatal pályázatot hirdet a törvényhatósági utak fenntartásához 1930-ban szükséges kavics szállítására. Pályázati határidő dec. 21. Részletes feltételek az államépítészeti hivaltól tudhatóak meg.

— **A városok a kormánytól kamatmentes kölcsönt kérnek inségmunkákra.** A gazdasági miniszteriumokhoz a magyar városok kongresszusa felterjesztést intézett a nagy munkanélküliség és nyomasztó gazdasági helyzet enyhítése céljából kamatmentes hitel elnyerése miatt. Ezen fölterjesztésben hangsúlyozták, hogy az elmaradt állami beruházásokat sürgősen meg kellene valósítani. Mivel a városok ebből az akcióból maguk is ki akarják venni a részüket, erre azonban nincs fedezet, kéri a kormányt, hogy tegye lehetővé, miszerint a városok hosszulejárata külföldi kölcsönökhöz jussanak és az állam adjon az inségmunkák keresztülvitelére kamatmentes kölcsönt. Ez főleg azért szükséges, mert a magánvállalkozás hiányában a hatóságoknak kell munkaalkalmak teremtésével a nyomasztó helyzetben levő közgazdasági segítségére sietni. Miután a városok mozgalma az iparos és kereskedő osztályt közvetlenül érinti, a kongresszus

— **Makacs székrekedés,** vastagbélkataris, gyomorhaj, puffadás, vértorlás, sárgaság, aranyeres osomók, csipőfűrés esetében a természetes „Ferenc József” keserűvíz, szegel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül beosos háziszser. Klinikai megfigyelések szerint a Ferenc József víz még ingerlékeny belti betegéknél is fájdalom nélkül hat. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

vezetősége felkérte a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy az akció sikere érdekében a szükséges lépéseket szintén tegyék meg.

— **Az izr. Nőegylet teadélutánja.** A sátorlajújhelyi izr. Nőegylet f. hó 8-án délután 5 órakor teadélután rendez a Zemplénum megyei Kazsinói és Kereskedelmi Körben.

— **Burgonyabetegségek.** A m. kir. Nővényélet és Körtani, valamint m. kir. állami Rovartani állomásnak külföldi államok hivatalos jelentéseiből, illetve a vonatkozó külföldi szakirodalom adatai alapján készített jelentése szerint burgonyabetegségekkel fertőzve vannak, illetve ily betegségek előfordultak a következő országokban: *burgonyarák* Németország, Lengyelország, Hollandia, Svájc, Dánia, Csehszlovákia, Belgium, Ausztria, Franciaország, Anglia, Finnország, Norvégia és Svédország; *kolorádóbogár* Északamerikai Egyesült Államok, Franciaország; *burgonyamoly* Déleuropa, Algír, Kapland, Kalifornia, Ausztrália, Azori szigetek, Tasmánia és Ujzealand; *földi bolha* pedig Északamerikában.

ÉPÍTÉSI és tervezési munkában ajánlattételre feltétlenül forduljon építési irodához. Izlés, csinoság, szépség és praktikus olcsó megoldással a környék legjobb épületét fogja kapni. Építési kölcsönököt szerez. „Építetők tanácsadója” című könyvem P. 5.— utánvételt mellé bárkinek megküldöm. Ertl Viktor építészemünk Budapest Erzsébet körút 2. II. 16.*

— **Európai gazdaunio.** A német gazdaszövetség hosszabb idő óta tárgyalásokat folytat más országok hasonló szervezeteivel az agrár kérdések közös megbeszélése céljából. Ezek a tárgyalások eredményre vezettek és december hó folyamán Berlinben az európai államok gazdaunióját fogják megalakítani. Az unió célja a mezőgazdaság általános nivójának emelése intenzívebb szakoktatás révén, az üzemek racionális használata és olcsó mezőgazdasági gépbeszerzés, valamint az értékesítés nehézségeinek kiküszöbölése, általában rentabilis agrártermelés biztosítása.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

— **23%, a terméshozam értékcsökkenése.** Ha az átlag árakat vesszük figyelembe és összehasonlítjuk a tavalyi terméshozam átlagos értékét az ideivel, akkor a tavalyi 1 milliárd 825 millió termésértéssel szemben az idei termés átlagos értékkel 1 milliárd 387 millió pengő. Vagyis kb. 435 millió pengővel csökken az egész termés átlagos értéke az idén. Ez 23%-os értékcsökkenésnek tehető meg. Ha megmondjuk, hogy fizetési mérlegünk havonta majdnem 50 millió pengőt ir elő fizetésnek a külföld javára, és hogy fizetési eszközeink között 80%-ban, tehát első helyen a mezőgazdaság szerepel, akkor igen komolyan kell látnunk a helyzetet, mert a termés ilyen értékcsökkenése mellett a mezőgazdaság megterheléséről szó sem lehet többé. 1928-ban, amikor tehát még sokkal nagyobb volt a termés értéke, a gazdák csak adóságaik fokozásával tudták az esedékes adót leróni. Az 1929-ik deficit köteleességévé teszi a pénzügyminiszternek, hogy az adózás egész rendszerének olyan revízióját készítse elő, amely a mai viszonyok mellett a mezőgazdaságot megóvja a csődtől.

Új kedvezmény vendégeinknek!

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menü kivétel) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

M. KIR. OPERAHÁZ NEMZETI SZÍNHÁZ KAMARA SZÍNHÁZ

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két-három nappal előbb voltunk közzélni

Park szálloda Budapest

szemben a Keleti pályaudvar érkezői oldalával. (Nincs kocsiköltsége)

— Az Ojság új száma közli a fővárosi törvényjavaslattal szemben a zsidók ellenakcióját, a Bólos Rábiremek példázatait, színházi lexikont, a pesti jiddisch színházak újdonságairól a legszenzációsbab kritikákat, az összes színházi pletykákat.

Égy butorozott szoba

a város legfőbb terén, uriember vagy urinő részére. esetleg teljes ellátással is kiadó. Bővebbet: a kiadóhivatal.

SÁRKÁNY JÁNOS

gőzörre berendezett kelmefestő és vegytisztító műhelye TOMPA-UCCA 16.

Felvételi üzlete

Molnár István-ucca 5. szám alati
(Pannonia szálló épület)

Vállalok: Női- és férfiruhák, selymek, függönyök butorhuzatok, szőnyegek, fejkendők, kézimunkák stb. vegyi tisztítását, minta után bármily színre való festését.

Gallérok, kézelők tisztítását, gyászruhák festését 24 óra alatt.

CONTINENTAL SZALLODA BUDAPESTEN.

VII. Dohány-ucca 42-44. Táviratok: CONTINENTALOTEL

A vidéki uri közönség igazi otthona.

Tisztaság. — Kényelem. — Előzékenység.

Minden szobában hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés

Egy ágyas szobák árai: 5, 6, 7, 8, 9, 10 pengő

Kétágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.

Szobák telefonnal. — Szobák fürdőszobával.

Abdulla

a világ legkedveltebb szivarkái kaphatók

Kállay Tamás

külf. dohányáru különlegességek árudájában

Budapest, IV. Tűr István-u. 4.

Telefon: Aut. 816-58.

A többi ABDULLA szivarkák, öngyújtók és pipák, valamint más külf. szivarkák szivarkák és dohányok megrendelhetők

madári KREYBIG RUDOLF

külf. dohányárak, dohányzó eszközök és játékkártyák behozatali irodájában

Budapest, V. Sas-ucca 29. I.

MINTAK ÉS SZIVASI PRÓBAK AZ IRODÁBAN

(Budapest, Sz. főv. pénzügyigazgatóság 23.967 IV. rendelet.)

továbbá a különleges dohányfűszerekben előkelőbb öttermekben, kávéházakban, szállodákban, mulatóhelyeken, vasúti állomásokon, az „IBUSZ” elárultó helyein és a vasúti étkező kocsikban

FIATALEMBER, pesti, igen jó család-ból, tisztviselő, nősülne, esetleg bencsülne. Teljes című levelet kér a lap kiadóhivatalába „NEM KOZVETITŐ” jellegre.

Ötven éves a Vállalkozók Lapja!

Vállalkozók Lapja jubileumi Albuma

sokszáz oldalon gyönyörű kivitelben jelenik meg. A lap régi és új előfizetői 30 P. helyett 5 P. kezelési és portódíjért kapják.

Bpest, VI., Podmanacky-ucca 27.

Ötven éves a Vállalkozók Lapja!

Vogue

— a világ legelső divatlapja szeptember közepétől Magyarországon is mindenütt kapható német nyelven
Egy szám, ára 2 pengő

FÉRJHEZMENŐ hölgyeknek vegyonilag, társadalmilag megfélelő házastársat ajánlok Etkezdésné, Budapest, Hársfa-u. 2.

Kereskedők

Iparosok

Ügyvédek

Gazdaságok

nyomatvány szükségletüket a legbiztosabb kivitelben, a legjobb papíron, a legmértékeltetbb áron szereshetik be

Landesmann M. és Tsa

könyvnyomdájában Sátoraljaúj hely, Kazinczy-u. 5. Telefon: 10.

Névjegyek

Meghívók

Falragaszok

irodai és levélpapírok, üzleti könyvek, írószeresek, tinták, írógépek, írógépszalagok.

— Mi a véleménye: ki érdemelne meg a magyar írók között a Nobel-díjat? Ez olyan kérdés, amely minden magyar író és olvasót egyformán izgat. Mindenesetre most, mikor kiosztották a Nobel-díjakat, nincs a kulturvilágnak érdekesebb problémája, mint a Nobel ügy; annak a férfúnak az életműve, aki tőmeghalálán, katasztrófákon keresztül a legborzalmasabb robbanószert feltalálásával szereztte vagyonát s mégis a kultúra legnagyobb apostolainak egyike lett. A Nobeldíjról, a magyar Nobeldíj aspiránsokról és az eddigi Nobel-díj nyertesekről kö-

peket és cikket, valamint rengeteg érdeklődést közöl a Lantos Magazin dec. 1-i száma, amely a Mikulusról sem felejtkezik meg még rengeteg sok humort, képet, és szenzációt nyújt olvasóinak. A Lantos Magazin havonként kétszer jelenik meg. Ára számunként 1 pengő. Évi előfizetés 24 pengő. Minden éves előfizető ajándékkul egy 6x9 cm-es Kodak fényképezőgépet kap. Prospektust levelezőúton kérhet bárki a Lantos Magazin kiadóhivatalától Bpest, IV., Múzeum krt. 3.

— A Nyugat december 1-i száma (Móricz Zsigmond és Babits Mihály szerkesztésében) megjelent. A szám műmellékleten kívüli Osváth Ernőnek és a Nyugat Osváth-plakettjének fényképét. A folyóirat elhalt nagy szerkesztőjétől szóló névtelen cikk után Móricz Zsigmond „Uj magyar optimizmus” címen ír a Nyugat jövővö feladatairól és programjáról. Babits Mihály, Bányai Kornél és Ilyés Gyula versei, Móricz Zsigmond és Bíró Lajos novellája, Hevesi Sándor cikke „Shakespeare, Magyarország londoni követe”, Földi Mihálynak Prohászka Ottokár naplójáról, Nagy Endrénének Ady pártállásáról szóló cikke, Marcali Henrik visszaemlékezései, Saljapin önéletrajzának gyermekéveivel foglalkozó fejezete a szám kiemelkedő közleményei. A kettős szám ára 2 pengő.

VAROSI MOZI

Kedden és szerdán „Aszszonyok ostora” Főszereplők: Éva von Berne és John Gilbert, Jacob Wassermann világhírű regényének filmváltozata 8 felv. A darab az igazi szerelem tisztító hatalmát gloriálkálja a gonoszság fölött. A rendezés csodálatos művészettel illusztrálja azokat a finomságokat és mélyégeket, amelyeket a nagyszerű író elgondolt.

Csütörtökön „Eső” Sommerset Maugham drámája 10 felv. A Vigszínházban is nagy sikert aratott darabnak filmváltozata.

Szombaton és vasárnap 2 sláger „Bűnök uccája” Dráma 7 felv. Főszereplők: Emil Jannings, és Olga Baklavova. „A bolond milliomas” Komédia, amely házassággal végződik, 6 akadályon át.

Hirdetéseket

felvesz a

kiadóhivatal

Sátoraljaúj hely, 1929. dec. hó 7. XXXII. évfolyam 49.-ik szám

Szerkesztésért és kiadásért felelős: LANCZI ZOLTÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sátoraljaúj hely, Kazinczy-ucca 5. Telefonszám 10.

Nyomatott Landesmann Miksa és Társánál